

EL LLENGUATGE

Sinó que

El Diccionari Fabra només atribueix al conjunt *sinó que* els valors que exemplifica amb les dues oracions següents: *Ell no vol pas que callis sinó que no parlis tan alt* i *No ho rebutgem, sinó que ho acceptem agràits*. Com es pot veure, en tots dos casos el conjunt *sinó que* introdueix una afirmació (en el primer exemple s'ha d'entendre *sinó que vol que no parlis...*) en oposició a una negació anterior. El Diccionari de l'Enciclopèdia segueix, en aquest punt, l'esquema del Fabra i en reproduïx els exemples sense afegir-hi res més.

Hi ha, però, un altre cas en què trobem usat el conjunt *sinó que*, amb un valor que difereix un poc del que té en els exemples que hem transcrit, i que potser podríem dir que es caracteritza perquè introdueix una oració que marca una oposició a una oració anterior no necessàriament negativa. El Diccionari Alcover-Moll recull aquest valor de *sinó que* i el defineix dient que «pot usar-se com a contracció de *si no fos que* introduint una proposició que indica impediment de l'acció expressada per la proposició anterior». I il·lustra aquesta definició amb tres exemples de la llengua antiga, l'un d'ells de *Lo Somni*, de Bernat Metge, que és el que reproduïm (amb la grafia actualitzada): *I en perden*

les dents i puden fortament sinó que les aigües, perfum, algàlia, ambre i coses aromàtiques que porten, supleixen llur pudor. Però el fet que els tres exemples de l'Alcover-Moll siguin de la llengua antiga no vol pas dir que aquest ús de *sinó que* no aparegui sovint en la llengua moderna, si més no en els narradors anteriors al noucentisme (els escriptors més moderns més aviat prefereixen d'altres expressions que tenen el mateix valor, com la simple conjunció però o la frase *el que passa és que*). Vet aquí alguns dels exemples que tenim anotats i que segurament justificarien la reconeixença oficial d'aquest valor de *sinó que*: *Hi ha coses dificultoses, dificultoses de dir, així com així... sinó que ahir tornà a parlar-me'n la mare de l'escolà* (Victor Català, *Solitud*), *Per això, que ho havia sentit dir, sinó que els tenen desats per mor de les carreteres* (E. Vilanova, *Lo coixe d'Arbúcies*), *Misèries. Sinó que la mare no es fa càrrec de les mudances dels temps* (N. Oller, *La febre d'or*), *I Déu sap ben bé que no hi ha res de tot això: no és veritat, fills? Sinó que jo ja us ho he dit sempre: recordeu-vos de la Maneta* (Oller, *Op. cit.*).

Albert Jané